La veritable història del capità Garfi

Relat de la vida
i de les aventures
del cavaller anglès James Fry
pirata de les Índies i fill secret
de Sa Majestat el rei Jordi IV
més conegut com «Capità Garfi»
gràcies a la tasca del senyor
James Matthew Barrie
compilada dos segles més tard
pel senyor Pierdomenico Baccalario
després d'un llarg viatge
a l'Illa Bella de Taormina
i la bella illa de Sicília

Senyor, deixa'm ser una ombra a les Teves mans.
Jo puc ser un heroi o un dimoni, un rei o un home qualsevol,
Un arbre, una planta, un animal...
Però deixa'm ser una ombra a les Teves mans.
La meva vida a la terra és plena d'esforç i de lluita,
I es burlen de mi els meus nombrosos enemics.
El seu escarni és més ràpid que les fletxes plomades
Les seves paraules més incisives que el kriss.
Però la meva lluita no ha acabat encara
I mai no acabarà.

Noto Suroto, Cants del teatre Wayang (fragment de Frits A. Wagner, Indonesia, Marco Polo, Il Saggiatore)

Aquest llibre és per a la Lù

Primera part

Tots els nens, excepte un, neixen.

I tot seguit trobareu la història de com va succeir aquest fet tan estrany.

Diuen que va ser un dia completament normal, un capvespre típicament anglès.

Un sol cansat s'arrossegava pel cel: apareixia i desapareixia com una moneda d'estany i, de tant en tant, il·luminava els murs del castell de Windsor. La residència del rei semblava un munt de ruïnes.

D'ençà de feia mesos, les muralles emmerletades i la gran torre al cim del turó estaven cobertes per bastides, que semblaven les benes de l'embolcall de la mòmia d'un faraó: centenars de passarel·les i escales, de politges i cordes tenses. I munts de pedres tallades, bigues i biguetes, claus i falques de ferro; els projectes que els arquitectes havien deixat abandonats a les taules es movien impulsats per l'oreig lleuger del capvespre. Encenalls de

serradures de calç i llimadures de ferro suraven en l'aire com un eixam d'insectes.

Però els patis estaven buits. Les bastides silencioses.

S'esperava alguna cosa que encara no havia succeït.

Als estables, un cavall inquiet picava el terra amb les peülles, altres cavalls renillaven vacil·lants a la recerca de respostes. El mosso d'estable els xiuxiuejava paraules dolces i mentre els acariciava les espesses crineres, mirava enfora i veia com el cel s'enfosquia més i més ràpid, com si el sol tingués pressa per ''acomiadar l'escena.

Darrere els finestrals de les habitacions dels nobles no s'hi veia ni una ànima. Les pesades cortines de les habitacions estaven tancades i els nusos de tela que les nuaven semblaven el forrellat d'una presó.

Era difícil imaginar el perquè de tot aquell secretisme. Potser als nobles no els interessava gens el que succeïa en aquells patis. O potser no volien que ningú els pogués observar.

Sota el sostre del castell, on s'estancava l'aire escalfat i els roncs apagats dels servents, els únics sons que se sentien eren els espetecs rítmics dels jocs de cartes, el fregadís de bitllets i el tentinejar de monedes damunt de les taules improvisades de *whist*. De tant en tant, quan se sentia una ordre, un dels servents s'aixecava del llit, es rentava ràpidament la cara i desapareixia escales avall, cap als passadissos del castell.

Sense dir cap paraula.

A les cuines feien els preparatius per al sopar. Rugien els primer focs, però les flames encara semblaven mandroses. Damunt de

les llargues taules de fusta, els coberts de plata tot just acabats de rentar es desaven d'un en un a les petites butxaques de llargs draps de cotó que els havien de protegir. Aquells draps s'enrotllaven sobre si mateixos com si fossin els anells de serps enormes. I les serps s'amagaven en armaris colossals, de panys inviolables.

I tot passava enmig d'aquell silenci insòlit.

Era com si al castell tothom estigués ofegant-se en un mar de pensaments. Un mar tan dens que ni tan sols el repicar de les campanes el podia dissipar.

Quan va tocar un quart de deu d'aquell dia aparentment tan normal, es va aixecar un vent inesperat. A Windsor en diuen «el giravolt de mar». Va pujar fins al castell, va sacsejar les bastides, va colpejar els portals dels estables i va fer que els vidres bufats a mà de les habitacions dels nobles vibressin, mentre les bigues del sostre cruixien amenaçadores.

Un llarg brogit que serpentejava pels passadissos de Windsor va fer empal·lidir el foc de les cuines.

El vells murs van contenir la respiració.

Totes les persones que eren al castell, per un moment, van deixar de fer el que estaven fent.

Giravolt, va dir el mar. I en aquell mateix moment es va sentir el plor d'un nadó.

Era el 28 d'abril del 1829.

I tan bon punt va passar tot això que ha estat explicat, el vent va desaparèixer per tornar al lloc invisible on reposava.

1

L'habitació, tal com havien convingut, estava a les fosques i tenia quatre sortides.

El més jove dels conspiradors va arribar després d'haver pujat corrent totes les escales del castell. Així que es va enfonsar en la foscor d'aquell lloc tan amagat que ni el senyor Wyattvile, l'arquitecte del rei, en sabia l'existència, va sentir l'olor dolça de l'encens.

I se'n va sorprendre.

Dels altres conspiradors, se'n sentia el cruixir de la roba i de les armes que portaven a la cintura.

El primer d'ells li va preguntar:

–Així, ha succeït?

El més jove dels conspiradors es va allisar amb les mans la bata de metge, plena de sang, i va forçar la vista per provar de distingir les persones amb qui s'havia citat. Però només va veure resplendir medalles i cintes, un barret punxegut de la marina, botes brillants i cinc perfils engolits per la foscor, negra com el petroli.

Es va aclarir la gola per poder respondre.

–Ha nascut, senyors. I és un nen.

–Un nen! –va queixar-se un dels conspiradors amb un fort accent alemany–. Gairebé sembla una maledicció!

La tensió començava a escalfar l'ambient. No era la primera vegada que una sospita d'aquesta mena planava per les habitacions del castell.

Feia anys que es deia que la família reial havia estat maleïda.

Tot i això, el jove doctor va continuar:

–És un nen de vuit lliures, per ser exactes. I, si hem de fer cas de com ha cridat tot just arribar al món, em sembla que està en perfecte estat de salut.

–I la mare, doctor? –li va demanar xiuxiuejant l'home que havia parlat primer.

Amb aquelles preguntes, el més jove dels conspiradors es va posar tens.

No li agradava que els altres coneguessin la seva identitat, mentre ell, dels altres, no en veia altra cosa que formes indeterminades en l'ombra.

Amb tot, va decidir continuar:

–La mare ha sobreviscut al part i està desperta i conscient. És una dona forta i, lamento dir-ho, el seu estat de salut és perfecte. Com si res no hagués passat.

–Aquesta és la pitjor de les desgràcies –va exclamar de nou l'alemany.

I algú que encara no havia parlat va afegir:

–No només tenim un mocós il·legítim, també tenim una mare impresentable!

–Certament, il·legítim, sir Robert... –va respondre la veu que

havia dirigit la conversa des del començament, una veu que a poc a poc el doctor va anar reconeixent, de la mateixa manera que els ulls se li van anar adaptant a la foscor–. Il·legítim, però també el primer i únic fill mascle del rei d'Anglaterra. L'únic hereu que el podria sobreviure.

Tot pensant qui podia ser aquell «sir Robert», al doctor li va venir al cap en Robert Peel, secretari d'estat del rei, i aleshores va pensar que la conspiració podia ser més perillosa del que havia pensat.

A l'habitació fosca hi va haver un llarg moment de silenci, interromput justament per la veu d'aquell misteriós sir Robert.

–El nebot del rei, el fill de la pobra Carlota, també va néixer mort. No hi ha altres hereus. I l'edat del nostre sobirà no fa pensar que les coses puguin canviar gaire.

–Tampoc no és tan gran... –va intervenir amb autoritat i to seriós, un home que encara no havia parlat–. Si bé és cert que la malaltia que l'afecta, ni que sigui per evitar la llum del sol, no el deixa sortir mai de la seva cambra.

La veu que el doctor li va semblar reconèixer el va interrompre.

–El nostre rei ha portat una vida insana. Viu envoltat per una cort d'ineptes! Fa anys que no fa política i perd el temps en recepcions inútils, entre dames, artistes i ganduls! La gent vol un rei... i el nostre rei fingeix ser un perfecte cavaller però defuig les seves obligacions.

El doctor va fer un pas enrere, trasbalsat per aquelles

afirmacions. Qui podia ser tan atrevit, tan boig o temerari per parlar així del rei Jordi IV, duc de Cornualla i príncep de Gal·les? Del legítim rei d'Anglaterra?

–I ara que el nen ha nascut, què proposeu? –va preguntar sir Robert.

–Vós sabeu el que en pensa, Eton? –va intervenir l'home del to seriós i veu sàvia.

L'home que poc abans havia carregat contra el rei va fer un riure ofegat.

–Per descomptat que coneixem la posició de l'escola! Però en aquesta situació, francament, no és possible actuar de cap altra manera que com hem acordat.

–Podria ser un error dels que es paguen cars, príncep –el va increpar l'home d'Eton–. La sang crida sang.

«Príncep?», es va preguntar el metge, amb la boca sobtadament seca. I de quina sang parlaven?

–Seria un error reconèixer el nen. I, pitjor encara, donar respectabilitat a la seva miserable mare. Té nom?

La pregunta va quedar en l'aire fins que va colpejar el jove doctor.

–El nen, no, senyor –va respondre–. Encara no té nom.

–I la mare? –va esbufegar el príncep.

–May –va respondre el metge mentre, a les palpentes buscava una paret on recolzar-se–. Es diu May, cavallers.

–Molt bé, doctor –va dir el príncep mentre es movia en la

foscor fent ressonar les botes contra la pedra humida. La lliurea del seu vestit relluïa com l'ala d'un corb.

–Ara tots dos anirem a dir-li al rei, el meu germà, que la pobre May no ha sobreviscut, i que el nen ha nascut mort.

–Príncep... és una crueltat! –el va reprendre la veu d'un altre dels conspiradors.

–Voleu fer seure un bastard al tron d'Anglaterra? –va grunyir el príncep William, aturant-se a prop del jove doctor, que ara li podia veure la cara amb claredat.

Ningú no va tenir el coratge de respondre.

–M'acompanyeu a donar-li la notícia? –va insistir el príncep.

No era una pregunta que es pogués contestar lliurement.

El doctor va assentir amb el cap, lentament. L'home que tenia davant seu, si no hi havia cap hereu, era qui es convertiria en rei.

–Què voleu que faci amb la mare i el nen? –va preguntar darrere seu sir Robert, abans de sortir de l'habitació del soterrani.

–El mar és l'espòs d'Anglaterra... –va dir el príncep–. Permeteu que s'ocupi també d'aquest secret

2

El jove doctor caminava capcot rere el príncep William, que ja no era cap jove.

Caminava i es mossegava el llavi, incapaç de prendre una decisió digna d'aquest nom. Ara estava clar l'abast de la conspiració: el veritable objectiu dels conspiradors no era la salut d'una mare que acabava de parir un nen, sinó la Corona.

La Corona de l'imperi més gran de la terra.

Incapaç de pensar i aclaparat pels rigors d'una tensió creixent, el metge es limitava a caminar ensopegant i seguint el príncep. I, mentrestant, milers de preguntes li corrien per la ment.

Amb qui havia parlat a l'habitació secreta de Windsor? El germà del rei, que ara caminava davant seu. I aquella veu seriosa d'Eton. Eton, la millor escola del regne, on havien estat formats els millors homes d'Estat d'Anglaterra. De qui era, aquella veu? I per què no havia estat escoltada?

Un d'ells era sir Robert. Sir Robert, és clar. Podia ser Robert Peel, el secretari d'estat. Però Peel no era sir. Es tractava simplement del senyor Peel, que acaba de crear la policia ciutadana anglesa: els «bobbies», com els anomenaven als carrers, tot destrossant el seu nom. Robert. Bobby. No sir Robert.

I els altres?

El jove metge havia sentit que un d'ells parlava amb un marcat accent alemany. Sabia que el Regne Unit s'estenia pel continent, per una regió anomenada Hannover, en terra alemanya. Potser era d'aquella terra salvatge d'on provenia l'últim conspirador? I era allà, en secret, per a què?

El metge anava repetint-se aquestes preguntes, mentre seguia el príncep cap a les estances reials. Sentia que l'atmosfera es feia més pesant i s'adonava que havia caigut del tot en el parany que li havien parat.

–Mostreu la bata, doctor… –va ordenar el príncep a mig camí–. Si el meu germà ha de creure que són morts… convé que vegi la sang.

El jove va obeir. Va pujar silenciosament a la planta noble on l'aire feia olor de cera. El teixit de les parets semblava florit per haver passat massa temps sense airejar i les catifes de les habitacions estaven impregnades de l'olor del menjar que s'hi havia consumit.

El fi olfacte del doctor reconeixia moltes i diverses espècies, la tintura d'alcohol, els estofats i la coliflor bullida. Cap olor agradable.

Era un aire malaltís.

Mentre passava per llocs que fins aquell moment només havia imaginat, el jove conspirador mirava a terra en un intent de passar desapercebut. En realitat, els guàrdies del rei ni se'l van mirar. El germà del rei hauria pogut anar amb l'almirall Nelson en persona i ningú no se n'hauria adonat.

Un cop dins de les cambres personals del rei, van ser rebuts amb un gruny sord que els va fer dubtar d'entrar.

–Ah, germà. Ets tu. Vine, vine. No t'esperava... –va murmurar el rei Jordi, ocult pel baldaquí del seu gran llit–. Roy! Markus! Seieu!

Dos enormes gossos llebrers de pèl lleonat es van arraulir damunt la catifa, a poc a poc van aclucar els seus grans ulls grocs i van tornar a rosegar uns llargs ossos de cérvol.

El rei els va rebre. Portava una llarga camisa descordada i sostenia una copa de plata que semblava una tulipa.

–A què es deu aquesta visita inesperada? –va preguntar.

El seu rostre era opalescent com el d'una estàtua.

Sense esperar resposta va anar cap al seu escriptori i va apartar la pesada cadira de fusta per fer espai per al seu germà.

–Vine a veure aquesta nova meravella! –va exclamar–. Mira quina esplendor: és un prototip anomenat Tourbillon que acaba d'enviar el nostre amic rellotger...

El rei va deixar la copa de plata a l'escriptori i va agafar un cronògraf mecànic d'una elegant capsa d'or.

–Seu al meu costat, estimat, i observa les meravelles del temps. Només he de trobar la clau per donar-hi corda... i et sorprendrà la precisió de l'engranatge... –El rei va començar a apartar papers i pergamins.

–Aquesta clau... on la dec haver posat? Mira, germà, diuen que és el resultat d'un concepte revolucionari, basat en la mateixa

força de la gravetat...

–Majestat... –el va interrompre, en aquest punt, el príncep William.

El rei Jordi, sorprès, el va mirar, i llavors va semblar que notava la presència del doctor.

I de la seva bata.

–I aquest? –va preguntar, deixant el rellotge a l'escriptori–. Qui és? Què hi ha vingut a fer, aquí?

–Doneu-li la notícia, doctor... –va instar-lo el príncep William.

El parany, finalment, estava parat. El príncep William ho va fer de tal manera que fos el doctor qui hagués de mentir davant del seu senyor.

Al doctor se li va fer un nus a la gola.

–Sa Majestat... –va començar. I per molt que estigués acostumat a mentir, la mentida que havia de pronunciar no tenia res a veure amb les seves mentides habituals, ni amb les pròpies de la seva professió–. Us he de donar una mala notícia...

Mentre parlava, el jove doctor va pensar que a la vida de cadascú de nosaltres hi ha límits invisibles, més enllà dels quals ja no es pot tornar enrere. Va pensar en la cambra fosca, en els conspiradors i en la manera com havia estat convidat a formar-ne part. En tot el que havia promès, per no trair la seva confiança. I tot per arribar a aquest moment.

–Fa poques hores, Sa Majestat... la senyoreta May ha mort en donar a llum el seu fill.

Mentir al seu rei.

Heus aquí com la frontera va ser traspassada. I, un cop a l'altra banda, tot el que ell havia cregut fins aquell dia va deixar de tenir importància.

Va veure com el rostre del rei es va petrificar, com amb la mà va colpejar la copa de plata i va fer vessar un riu de color ambre damunt l'escriptori, que va mullar el cronògraf i els documents que hi havia al seu voltant.

Llavors el va sentir maleir i plorar en la desesperació

–I el nen? –va preguntar el rei–. Què ha passat amb el nen?

–Era mascle, senyor –va dir el seu germà–. Però ell tampoc ha sobreviscut.

–No ha sobreviscut? –va bramar el rei–. Què vol dir que no ha sobreviscut? Què li has fet?

El jove doctor va fer un pas enrere. Els dos gossos van alçar el morro ensenyant les seves dents d'ivori i van falcar els ulls en la seva bata ensangonada.

–Em sap greu... –va balbucejar–. No ha estat culpa meva.

–Que et sap greu? Què vol dir que et sap greu? Tu... vosaltres... us sap greu, i en canvi per a mi... per a mi només significa una cosa: que estic maleït! Que la meva sang està maleïda!

El rei va agafar el cronògraf, i el va llançar contra la paret com un projectil.

El jove metge el va sentir passar xiulant pel seu costat i es va ajupir just a temps per esquivar-lo.

–Ara, vés-te'n! Germà, et vull fora d'aquesta habitació! Fora! Emporta-t'ho tot! Desapareix! –va exclamar el rei d'Anglaterra abans de deixar-se caure a la seva gran cadira.

El príncep William i el jove metge van fer el que el rei els va ordenar sense dir res.

Van tancar la porta al seu darrere i van tornar als passadissos buits sense parlar, acompanyats només pel so del seu trepig.

–Ben fet –es va limitar a dir el príncep William.

El jove metge no va respondre.

A través de les finestres va veure un cotxe negre de grans dimensions que s'allunyava ràpidament del pati.

–Què passarà amb la dona? –va preguntar amb una veu tan fluixa que no estava segur ni d'haver parlat–. I què serà de mi?

El germà del rei li va lliurar un mocador que contenia alguna cosa pesant. Una cosa que havia tacat la tela de color vermell.

–Ha arribat el moment d'oblidar la seva existència –va afegir el príncep, mentre el jove metge obria el paquet que contenia la seva primera recompensa.

Era el cronògraf d'or que el rei havia llençat. Milers de minúsculs mecanismes anomenats Tourbillon, una paraula francesa que significa vòrtex, que semblaven microscòpics insectes d'or.

El metge el va mirar vagament intrigat.

Els mecanismes no es movien. El complot, però, havia començat a moure els seus engranatges.

El cotxe negre s'allunyava veloçment del castell de Windsor.

El rei el creia culpable de la mort del seu únic fill.

I aquell rellotge d'or, embolicat pel mocador, enrogit pel vi, evocava cruelment el pas del temps.

He de fugir abans que sigui massa tard, es va dir el jove doctor.

Però, en observar la dura mirada del príncep William, no va estar gaire segur de poder aconseguir-ho.

3

Estesa damunt d'aquell seient dur del cotxe negre, la May premia les dents.

Premia les dents i pregava perquè tot anés bé, encara que mai havia estat gaire bona en això de pregar i, a la pràctica, mai res no li havia anat bé a la vida. La seva era una historia molt fàcil d'explicar: una llarga seqüència de pobresa i por, de la qual ni tan sols la seva cara bonica, fins aquell moment, no l'havia alliberat.

La May havia estat una noia d'una bellesa de proporcions enormes. Com les fades dels contes, el seu somriure escampava pols d'estrelles al seu voltant i il·luminava el bosc més profund.

Però aquella nit no.

Tot era fosc.

Com si el cel s'hagués apagat.

Amb una mica més de llum hauria entès força millor el que passava. El cotxe avançava per un camí ple de sots. Al costat de la May, la infermera sostenia el nadó, que dormia com si no passés res. La May tot just podia distingir la cara del menut. Hauria volgut abraçar-lo, però no tenia força: sentia el cos buit i adolorit. Li era difícil mantenir els ulls oberts, però si els tancava les sacsejades del cotxe feien que els obrís de bat a bat.

–Ho sento molt, senyora... –va dir la infermera mentre li passava un drap humit pel front.

El seu nadó dormia tranquil. Abans de sortir, l'havien rentat i vestit com un veritable príncep.

On anaven, en plena nit?

La May estava massa angoixada per pensar-hi.

Mentre la nit passava veloçment, els cavalls panteixaven amb la boca plena d'escuma.

La May no havia rebut cap explicació. No sabia on anaven, o per què estaven allà asseguts amb una tercera persona. Un home que des de l'inici del viatge no havia badat boca.

Un mal home, que feia olor de mort.

On la portaven?

La May respirava a poc a poc, mirant de recuperar les forces.

Tot d'una, el cotxe es va aturar.

Els cavalls van virar sobtadament i van piafar, nerviosos. L'home que seia amb ells es va aixecar del seient, com si l'haguessin colpejat amb un fuet. Va mirar enfora i va xiuxiuejar les primeres paraules que la May li va sentir dir:

–No és aquí –va afirmar.

«No és aquí, què?», es demanava la May. «No és aquí, qui?».

El seu nadó es va agitar als braços de la infermera.

L'home que feia olor de mort va obrir la porta del cotxe i va baixar.

La May el va sentir preguntar:

–Què passa?

En la foscor de la nit avançaven de sobte unes torxes crepitants, que es van reunir al voltant del carro. El nen es va agitar encara més i la May va fer un esforç per mirar-lo però no es va poder tombar.

Els seus ossos eren espines doloroses. I el cap li ressonava.

–Oh, senyor... –va murmurar la infermera en veu baixa, mentre mirava enfora.

La May preocupada, li va preguntar què passava.

–Hi ha homes armats, senyora... –va xiuxiuejar la infermera–, que discuteixen...

Homes armats, va pensar la May.

Homes armats per ella i el seu nadó?

–No eren aquests, els plans! –va exclamar l'home que havia viatjat amb ells.

–Els plans han canviat –va dir algú altre. Algú que tenia una veu baixa i sàvia. Algú que tenia molt més poder que ell.

–Com puc estar segur que han canviat?

–Com a rector d'Eton –va dir aquella veu sàvia–, no estic acostumat a haver de justificar el que dic. Aparteu-vos i tot anirà bé.

«Tot anirà bé», va pensar la May, fatigada, asseguda a dins de la carrossa.

«És clar que tot anirà bé».

Va buscar el seu nadó amb la mirada i el va acariciar lentament.

Va tancar els ulls i els va obrir de nou quan el cotxe va tornar a posar-se en marxa.

Però alguna cosa havia canviat.

Hi havia una olor diferent a l'ambient.

Era... algú altre.

–No es preocupeu, senyora –va dir el rector d'Eton, assegut on poc abans seia l'home que feia pudor de mort–. Ningú no us farà mal, ni en farà al vostre fill.

A la May li costava entendre'l, però el rector d'Eton l'havia anomenat senyora. Mai ningú no l'havia anomenat senyora.

Va somriure. Li va donar les gràcies. Va tancar els ulls i els va tornar a obrir. Per què li haurien de voler fer mal, al seu fill?, va pensar vagament, mentre entrava i sortia dels seus somnis

El seu fill era el fill del rei. I ella... Ella era...

Ella era la May.

No era ningú.

Era una dona sense nom i sense passat, que havia parit un nen sense nom i sense futur.

4

La van aixecar com si estiguessin sostenint una ploma. Quan va baixar del cotxe, res no li feia mal. Va notar el vent, fred i humit. Va sentir el so del mar i l'escuma que llepava els penya-segats.

La May va obrir els ulls.

On l'havien portat?

Al mar.

Per què, al mar?

Estava embolicada en un parell de mantes càlides, però el vent, com un canalla empipador, es rifava la llana i li pessigava la pell.

Ben a prop seu, on les onades picaven contra les roques, hi havia una gran nau de perfil negre i amenaçant, amb pals rectes i les veles encara nuades, que es gronxava mandrosament en l'aigua.

I davant la nau hi havia homes, en formació, com si fossin soldats. Si la May els hagués sabut reconèixer, hauria vist que eren homes de la marina colonial.

Però per què... un vaixell colonial?

Va mirar el seu nadó, que encara dormia als braços de la infermera. Es va adonar que la dona la seguia i això la va tranquil·litzar. El rector d'Eton anava davant d'elles.

–Senyor... –li va preguntar, fent-lo girar–. Senyor!

–Si us plau –va respondre l'home–. No us amoïneu. Encara esteu molt feble...

–Què hi fem, aquí?

–Us portem a un lloc segur.

«Un lloc segur», va pensar la May. És que hi havia perill al castell de Windsor? El castell del rei no era el lloc més segur de tota Anglaterra?

–Puc fer-vos una pregunta? –va continuar la jove mare.

–Podeu.

–Vós... que potser sou el germà del rei, vós?

El rector va fer un somriure, però no el somriure de qui té la intenció de ser divertit. Era un somriure quiet i silenciós, com l'aigua d'un llac.

–No, senyora. No estic emparentat amb la família reial. Sóc astrònom.

–Ah –va respondre la May, mentre els braços que la subjectaven la conduïen a la nau–. Així, vós sabeu llegir les estrelles.

–Més o menys, sí.

–I llavors, si podeu llegir les estrelles... Em podeu dir què serà de mi, i del fill del...

La mà del rector d'Eton va acariciar suaument la cara de la May.

–No ho digueu mai, senyora –li va aconsellar.

–Què no he de dir?

–Mai digueu aquest nom. No l'heu de dir mai.

La May va somriure estúpidament. Ho sabia, sempre ho havia

sabut. El seu era el somriure que poc abans havia vist a la cara del rector.

El nom del rei.

No l'havia de dir mai més.

–És pel vostre bé i pel bé del vostre fill –va continuar el rector–. Oblideu-ho tot. Aviat fareu un llarg viatge per mar i, un cop arribeu al vostre destí, ho trobareu tot resolt. No us mancarà de res. Viureu feliç i sense grans problemes. Potser viureu millor del que mai havíeu pensat que podríeu viure aquí.

–M'ho prometeu?

–Us ho prometo. Però, vós, a canvi, heu de prometre que oblidareu aquest nom.

–Quin nom? –va preguntar la May, tombant la mirada a la nit que feia gust de sal.

–Ho heu entès, senyora? Bé, no en tinc cap mena de dubte. Vós apreneu ràpid.

El rector d'Eton es va apartar i, allà on hi havia hagut el seu rostre, la May va veure dues estrelles del firmament.

Qui sap per què s'anomena així, es preguntava la May.

El firmament.

–Tinc una última petició... –va dir quan es va adonar que estaven a punt de ficar-se al ventre d'aquella gran nau. Sentia cruixir els taulons que trepitjava i tenia la sensació que el vaixell mugia com un enorme bou de fusta.

–Senyor que llegiu les estrelles, una última cosa...

El rector va tornar al seu costat.

–Em temo que heu de partir, senyora. Cal que us afanyeu. Tot és secret, aquesta nit.

–No –va dir la May, amb dificultat–. Hi ha una cosa que vós heu de saber. Una cosa que no ha de ser un secret.

–Quina cosa? –va murmurar el vell rector.

–Com us dieu?

L'home es va sorprendre, però va respondre:

–James, senyora. Em dic James.

La May va trobar força per aixecar la mà i agafar la del rector.

–Sou una bona persona, James.

–Ara heu de marxar! O perdreu el vostre passatge!

–Mai ningú no m'havia anomenat senyora, abans d'aquesta nit. El meu fill...

–Viatjareu amb el vostre fill, no us hi amoïneu –va afegir el rector ràpidament. Les onades petaven sota la quilla de la nau deixant-hi l'escuma–. Ja hem carregat l'equipatge, i hem informat el capità. Veureu que...

La May va sacsejar el cap amb enuig. Aquell home continuava parlant i ella no podia dir el que volia dir.

–El meu fill... –va exclamar, mirant la segona estrella a la dreta en el firmament–, es dirà James, senyor. Com vós. Es dirà James Fry.

I havent dit això, finalment, es va adormir.

Com és habitual en aquests casos, aviat es va perdre la pista de la jove May i del seu fill. El vaixell que la va portar a l'estranger pertanyia a la Societat de les Índies Orientals, i estava assegurat per la Society of Lloyd's, que just en aquells anys havia descobert els beneficis que comportava poder comptar amb una nació que enviava els seus millors homes a fer fortuna a les colònies.

Lloyd's tindrà ocasió de tornar a la nostra història, a causa d'un pagament molt especial.

La May va desembarcar a Kochi, a la costa oest de l'Índia i, a partir d'aquí, sota una pluja torrencial, la van conduir al sud, a la tranquil·la ciutat de Trivandrum, que es deia que havia estat consagrada a Brahma. Els amics d'Eton que l'havien ajudat a fugir van pagar el lloguer d'un local per un període de deu anys i el bagul de roba que l'havia d'ajudar a iniciar un petit negoci de

costura. La May no es va queixar de la seva nova vida: la ciutat era caòtica com totes les ciutats de la costa oest, però hi havia grans espais oberts, avingudes de palmeres ombrívoles i parcs frondosos on perdre's a pensar. I una llarga platja de sorra i trossos de petxines que s'estenia més enllà dels turons i es transformava al nord en pantans on hivernaven els flamencs i al sud en robustos penya-segats.

Contra totes les previsions, el seu fill no va emmalaltir durant el viatge per mar, ni va contreure cap de les nombroses malalties que infestaven les colònies. Però sempre va estar afectat per una estranya malenconia i un amor sense límits pel mar, potser perquè va ser allà on va passar els primers mesos de la seva vida.

Quan en James va fer un any, el rei, el seu pare, va morir i va deixar, com ja era sabut, la successió al seu germà. Va ser ell, l'anomenat rei Mariner, el responsable del darrer comiat.

Es diu, però, que per crueltat o insensatesa, en els últims moments de la seva vida, li va xiuxiuejar l'existència d'en James. El rei Jordi va obrir els ulls en un acte final de rebel·lió i va fer un crit salvatge. Un crit gairebé inhumà. Diuen que va ressonar pels passadissos del castell de Windsor i tots els que van tenir la desgràcia de sentir-lo es van estremir.

I la desventura també va marcar el regnat del germà.

Set anys més tard el nou rei no havia tingut hereus i, una vegada més, la gent es preguntava qui el succeiria. Deien que calia un rei jove, sa, capaç de portar a l'espatlla el pes de l'imperi.

A Trivandrum, a l'altra banda del món, en James havia fet vuit anys i acabava d'aprendre a enfilar-se a les palmeres.

1

L'alba era un moment de gran tristesa.

Un clam de moltes veus s'aixecava a poc a poc, com un lament etern.

Milers de cossos adormits al carrer es despertaven i es preparaven per començar el dia.

I el clam creixia.

Les aus saludaven l'arribada del sol amb una refilada ensordidora i multicolor, seguida per la rialla burleta dels lloros i, finalment, la cridòria dels corbs, decebuts per l'eterna pèrdua de la nit.

A l'Índia, el sol sortia més aviat que en qualsevol altre lloc del món.

I també se n'anava abans.

La millor hora per fer els encàrrecs eren les set del matí, quan la calor sufocant encara no havia posseït la ciutat. El vent aixecava pols de color vermell que ho cobria tot.

En James va sortir de casa sense dir adéu, i va arrencar a córrer.

Portava un jaqueta acuradament plegada sota el braç.

Corria descalç i esquivava tot el que es podia esquivar: els tolls de fang, els venedors ambulants i els carros tirats per zebús.

El jove estranger va travessar corrent tot el mercat. Va passar

pel mig d'aquelles interminables anades i vingudes d'homes de cabells llargs i negres, venedors i compradors de coure, teixits estampats, ídols, imatges sagrades, cistells de blat, llaminadures, arrels i piles de fruita. Va allargar una mà per agafar un plàtan, però el crit del venedor, acompanyat pel moviment ràpid d'una fusta, el va fer canviar d'idea.

–James! –va cridar l'home de guàrdia a la paradeta, amb els ulls ardents i els cabells molt negres, que evidentment el coneixia. Llavors va riure, va escopir a terra i va maleir, burleta:

–Si t'agafo...! Ai, si t'agafo!

Però el mocós no es va deixar enxampar. Va desaparèixer entre la multitud acolorida dels teixidors de cordes, pujant pel carrer de les botigues de brasers i làmpades monumentals, a l'ombra dels palaus decorats amb estàtues de divinitats monstruoses de molts braços.

En James va començar a enfilar un carrer ple de fang, envoltat de cases de fusta, cabanes que com a molt durarien dues estacions de pluges. Mentre corria, mirava de reüll a l'interior de les cabanes, perquè sabia que hi vivien les venedores de cabells, dones bellíssimes que una vegada a l'any es tallaven els cabells amb tisores d'os. En feien llargues troques negres i brillants, que després s'usaven per confeccionar perruques o farcit per a coixins.

Quina idea més estrafolària! Pensava sempre en James. Posar-se al damunt els cabells dels altres!

«Potser ajuda a somiar els somnis dels altres...», va fer broma

un dia la seva mare, mentre cosia. Havia deixat fil i agulla i l'havia despentinat manyagament. O, si més no, ho va intentar, perquè en James la va evitar. Odiava que el toquessin. No havia pensat mai, fins aleshores, que els somnis poguessin amagar-se als cabells. Però era una imatge que no va oblidar mai.

«I tu, a veure quants en tens? Tens el cap ple de somnis! Un penic per cada somni, James! I serem rics».

Era cert. En James tenia milers de somnis. Cada vegada que deixava córrer lliurement els pensaments imaginava un vaixell amb la quilla coberta d'ostres blanques o bé un peix daurat que explicava històries en vers, tambors i sonalls, una piràmide amagada per arbres centenaris. Somiava ciutats en ruïnes poblades per elefants savis i palaus d'ambre, en les parets dels quals es movien encara els insectes atrapats. Ídols d'ivori i jade, que s'elevaven sobre els penya-segats perduts.

Si s'aturava a pensar, aquell mocós somiava amb espases que dansaven sota les estrelles, fogueres gegantines a les platges de petxines roses, cofres del tresor plens de coralls, i prínceps terribles vestits de fulles d'argent.

Somnis. Fantasia. Llegendes. Contes. Aquesta era la matèria amb que construïa els seus dies. A més a més dels petits lliuraments i encàrrecs que l'obligaven a travessar corrent l'estrèpit de la ciutat, mentre intentava ignorar els rumors, els crits, les olors; sense topar amb ningú, per guanyar la seva personal carrera contra ell mateix.

Va arribar als altíssims murs del temple de Xiva. Un lloc que li era prohibit, perquè no era ni brahmà, ni indi de cap altra casta superior. Era un mocós estranger, amb els ulls massa blaus per poder esmunyir-se dins del temple i passar desapercebut. Ressaltava com una cúpula d'or enmig d'una estesa de barraques de fusta.

El temple era una gegantina piràmide central envoltada de murs ciclopis, damunt dels quals descansaven una legió d'estàtues i monstres esculpits. Gairebé totes les estàtues estaven guarnides amb collarets, diademes i garlandes de flors fresques que els fidels portaven cada dia. El perfum dolç i penetrant d'aquelles flors semblava impregnar la pedra. En James va deixar enrere els misteris del temple de Xiva i va entrar per un camí sinuós, que passava per sobre un rierol brut. Va arribar davant una gran estàtua negre, greixada i consumida per la suor de totes les mans que cada dia la tocaven, i va remuntar en direcció oposada, fins a la porta de la vila del senyor Humble.

Llavors es va aturar.

Va comprovar que la jaqueta que havia de lliurar encara estigués ben plegada sota el braç.

Va fer un llarg sospir.

I va entrar.

Els serrells de les palmeres onejaven suaument en la pols vermella. La casa dels Humble destacava de les altres perquè tenia el sostre i les finestres d'estil europeu, amb tot de columnes de fusta blanca davant del pati, i taules de ferro forjat per prendre

el te. Totes les entrades estaven protegides per mosquiteres i la gespa estava perfectament segada.

A en James li causava una sensació estranya: hi havia un silenci palpable, gairebé reverencial. Com si la ciutat caòtica que s'estenia a l'altra banda de la tanca tingués por de molestar.

Va recórrer lentament el camí de l'entrada, va passar entre els arbres tropicals i es va dirigir cap a la part del darrere de la vil·la.

Va treure el cap a la cuina.

Des de l'interior una lleu oreig movia lentament les cortines de lli que mantenien lluny les mosques.

–Senyora Charu? –va demanar en James, aturat al llindar.

La senyora Charu era la criada del senyor Humble. No era una veritable senyora, però en James havia estat educat per anomenar la gent d'aquesta manera.

–James, noi! –va exclamar una veu cridanera, des de les habitacions fosques de la casa.

–He portat la jaqueta nova –va dir en James, fent un pas més enllà de les cortines. Va aspirar l'aire a la recerca de l'olor de mantega fosa i de sucre, de cafè i canyella, que en general planava a la cuina.

L'estómac li va borbollejar.

–Vine! Va! La jaqueta nova del senyor! Dimarts al matí, puntual! Tal com va dir la teva mare! Molt bé! De debò, molt bé!

Una figura enorme, embolicada en un sari de color vermell del foc, va moure's a l'ombra. El somriure de la senyora Charu

era tan blanc com la llet fresca. Els seus ulls cremaven amb una nota vibrant. I es movia molt de pressa, tot i que era una dona immensa.

–Ets un bon noi, James! –va dir, agafant-li la jaqueta del braç, tot fent que el paper de seda que el protegia vibrés com l'ala d'una papallona gegant–. El senyor Humble estarà encantat de poder-la estrenar! És aquella d'espiga groga, és clar! Quina elegància! Et ve de gust menjar alguna cosa?

–Em temo que no tinc temps, senyora Charu... –. Tot seguit va callar, atordit per l'olor de crema i vainilla, amb l'esperança que la criada insistís almenys una mica.

–Va, noi! Només un mos... Deus haver corregut per tota la ciutat, per arribar fins aquí! I mira que prim estàs! Prim com un faquir. Com un clau, estàs prim! No crec que a la teva mare li sàpiga greu, si tornes amb la panxa plena!

En James va somriure:

–Si hi insistiu, senyora Charu... però només faré una petita mossegada, només... un mos –va murmurar.

–Ets un bon noi, un bon noi... Vine. Seu aquí, va... –I va desaparèixer tan ràpidament com havia aparegut–. Deixa'm penjar la jaqueta del senyor i de seguida estaré per tu! La teva mare té sort de poder comptar amb tu.

El cor d'en James va fer un petit salt cap al buit, com si alguna cosa el premés. Va sentir grallar un corb i el va veure allunyar-se d'un dels grans arbres del jardí. Va agafar una cadira i va seure

a la gran taula, va posar els colzes damunt de la fusta polida, va esperar.

La senyora Charu va tornar de seguida, sense sospitar res.

–Llavors, James. Què vols? –li va preguntar mentre aixecava un drap humit de la safata dels pastissos.

«Vull fer com aquell corb i volar lluny d'aquí», va pensar en James. «Jo vull anar cap amunt, i lluny, a un lloc on no se senti el lament de tota aquesta gent».

–Una brioix calent –va respondre amb un somriure–. Amb crema, si n'hi ha.